

Posudek vedoucího bakalářské práce

Vyjádření vedoucího k bakalářské práci Markéty Lorencové: „Metodické přístupy konstrukce pracovních listů pro účely terénní výuky geomorfologie“.

Současný výukový proces řeší problém, jak vzbudit či podpořit zájem dětí o vyučovaná témata. Geografie by mohla v tomto mít usnadněnou úlohu v tom, že je velmi úzce napojena na problémy reálného světa a může ukázat těsnou souvislost mezi teorií a praxí. Terénní výuka může v tomto procesu sehrát pozitivní roli. Nicméně připravit vhodné podklady pro terénní výuku, které adekvátním obsahem a kreativním způsobem podání vtáhnou žáky do řešení problému není triviální záležitost. Pracovní listy mají různou kvalitu, která souvisí s tím, že jsou vytvářeny bez hlubší koncepce a provázanosti s učivem a koneckonců i zkušeností autorů s tímto typem dokumentů a přístupem k výuce. Svoji roli přitom sehrávají i pracovní listy, které jsou vytvářeny různými organizacemi mimo vzdělávací proces, které se snaží propagovat vlastní téma. Úkolem Markéty Lorencové bylo zhodnotit metodické přístupy a postupy vhodných k tvorbě pracovních listů terénně orientované výuky a na základě svého studia vytvořit jeden vzorový pracovní list.

charakteristika a hodnocení formy a obsahové stránky

Předložená bakalářská práce má 50 číslovaných stran a vloženou přílohu v podobě CD s daty (hodnotící tabulkou). Do textu je integrováno 8 obrázků a 13 tabulek. I když studentka několikrát přepsala některé odstavce či kapitoly, přesto zde zůstaly některé formulační nedostatky, nicméně tyto chyby nemění celkové vyznění textu. Při přejímání cizích myšlenek a práci s literaturou studentka dodržela zásady citační etiky.

Markéta Lorencová měla v rámci bakalářské práce po rešerši na téma využití pracovních listů v terénní výuce zjistit, jak vypadají skutečné pracovní listy a to nejen české, ale i z jiných regionů a jiných přírodovědných oborů (biologie a geologie). Toto zhodnocení reálných pracovních listů mělo poskytnout informaci, jak pracovní listy vypadají (po formální, ale i obsahové stránce, např. zastoupení úloh či typů odpovědí) a zároveň inspirovat autorku, jak by mohl vypadat její vzorový pracovní list. Celkem bylo hodnoceno 101 pracovních listů. Následovat mělo zhodnocení těchto listů. K hodnocení pracovních listů posloužil systém kritérií, která vznikla během konzultací, a jež měla být shrnuta mj. i pomocí jednoduchých statistických metod. Tato část byla několikrát studentkou přepracována, tak aby opravdu alespoň částečně mohlo dojít k zobecnění poznatků z provedeného hodnocení. Dalším úkolem bylo zjistit na základě doporučené literatury, které geomorfologické fenomény je možné uvažovat pro terénní výuku na území hlavního města Prahy. Zkušenosti z obou částí měly být využity pro vlastní konstrukci vzorového pracovního listu určeného pro terénní výuku vybraného geomorfologického fenoménu. Bohužel tady očekávání byla větší než jaký je výsledek. Zde bych očekával větší projev kreativity, tak aby daný list byl opravdu vzorový, koneckonců pro jeho tvorbu měla posloužit distanční data a DMÚ. Tedy z hlediska formy postrádám vhodně připravené grafické podklady, což je o to více zážející, když některé z nich se objevují v textu, ale v samotných listech chybí. Vhodně volená grafika může ztraktivnit dané téma a hlavně jasnou formou a nezastupitelně je schopná informovat o prostorových vztazích. Koneckonců i sama autorka na straně 37 píše, že pracovní list určený pro terénní výuku geomorfologie by jednoznačně měl obsahovat grafickou složku, především náčrtky či mapy vztahující se přímo k otázkám. Bohužel rezervy lze hledat i v části diskuse, na níž je patrné že by potřebovala větší přehled autorky a také větší kuráž pro hodnocení a vlastní názor.

přístup studenta

Markéta Lorencová se pravidelně zúčastňovala seminářů k bakalářské práci, během jejího řešení pravidelně konzultovala s vedoucím práce, zejména část metodickou a výsledkovou. Většinu připomínek akceptovala a zakomponovala je do práce, některé zřejmě narazily na reálné možnosti studentky. Markéta Lorencová se během řešení bakalářské práce naučila základy statistického usuzování a hodnocení. Svoje tvrzení se naučila opírat o podložená zjištění např. získaná jednoduchou statistickou analýzou, přičemž je si vědoma limitů těchto šetření. Dále se naučila vyhledávat literaturu k danému tématu. Kladně hodnotím snahu kterou projevila při řešení vlastního tématu a vytvoření poměrně širokého portfolia získaných pracovních listů.

Zhodnocení:

Na předloženou bakalářskou práci Markéty Lorencové je nutno nahlížet jako na její odbornou prvotinu, která není zcela bez chyb. I přes výše vyřčené nedostatky byl hlavní cíl práce splněn.

Předloženou bakalářskou práci **doporučuji k obhajobě.**

zpracoval: RNDr. Marek Křížek, Ph.D.

Katedra fyzické geografie a geoekologie Přf UK, Albertov 6, Praha 2, 128 43